MACHAKOS UNIVERSITY
SCHOOL OF HIMANITIES AND SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF LINGUISTICS AND LANGUAGES
Second Year First Semester Examination for Bachelor of Education/ Bachelor of Art
AKS 301: KISWAHILI STRUCTURE

Maagizo: Jibu swali la **kwanza** na mengine **mawili**. Time: 2 Hours

1. (a) Fafanua dhana hizi: (alama 6)
   - (i) Fonimu
   - (ii) Foni
   - (iii) Alofoni

   (b) Ainisha kononanti za Kiswahili kwa kuzingatia kigezo cha mahali pa kutamkia. (alama 14)

   (c) Eleza kanuni mbalimbali zinazotawala mfuatano wa irabu za Kiswahili katika maneno. (alama 10)

2. (a) Dhihirisha mikondo yoyote mitano ya kifonolojia katika lugha ya Kiswahili. (alama 10)

   (b) Nyambua vitenzi vya kiswahili katika kauli tano tofauti. (alama 10)

3. (a) Tambua na ueleze aina sita za nomino. (alama 12)

   (b) Fafanua aina kuu za vielezi vya Kiswahili. (alama 8)

4. Mbaabu (1992) anapendekeza uainishaji wa ngeli za Kiswahili kwa kuzingatia vionyeshi vya karibu.

   (a) Jadili makundi ya ngeli aliyobainisha. (alama 12)

   (b) Thibitisha kuwa uainishaji huu ni bora kuliko unainishaji wa awali. (alama 8)

5. (a) Tofautisha kai ya:

   (i) Kiima na kiarifu (alama 4)

   (ii Shamirisho na chagizo (alama 4)

   (iii) Kirai na kishazi (alama 4)

(b) Kwa kuzingatia kigezo cha muundo tunaweza kuainisha sentensi tofauti. Eleza.
(alama 8)